

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

Друга іноземна мова (англійська) / Second foreign language (English)

вибіркова дисципліна

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Мова навчання: англійська

Розробник: доктор філософії Гоменюк Ольга Ярославівна, асистент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів

Профайл викладача: http://www.liberal1.chnu.edu.ua/?page_id=6

Контактний тел. 050 6736015

E-mail: o.gumenyuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3213>

Консультації   Онлайн-консультації: (за домовленістю)

Очні консультації: п'ятниця 13.00 – 14.20

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни). Друга іноземна мова – навчальна дисципліна, що розвиває та вдосконалює навички та вміння, які забезпечують кваліфіковану професійну діяльність у приватній, суспільній, професійній та освітній сферах спілкування в багатонаціональному суспільстві іноземною мовою, а також невербальними (формули, графіки, діаграми, жести, міміка) засобами спілкування у контексті цільової культури. Дисципліна викладається з урахуванням міжнародних рекомендацій до знання мови, водночас із особливостями фаху й контекстного підходу до викладання англійської мови.

2. Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення мови на побутовому, культурологічному та професійному рівнях; практичне володіння іноземною мовою на автономному рівні, необхідному для ділового та професійного спілкування, реалізація на письмі комунікативних намірів, пов'язаних з виробничими умовами фаху; досягнення студентами рівня знань, відповідних до вимог дипломованого спеціаліста, який забезпечить можливість застосування іноземної мови у практичній діяльності.

3. Завдання: Основними завданнями вивчення дисципліни є вироблення умінь орієнтуватися в потоці різноманітної інформації іноземною мовою; знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, застосовувати на практиці відомості, одержані в словесній чи іншій формах; опанування фоновими знаннями мови; розвиток умінь вільно спілкуватися в різних ситуаціях; формулювати власну думку, висловлювати почуття щодо життєвих явищ, суспільних та інших проблем; розуміти інших людей, знаходити спільну мову з ними; реалізація комунікативних намірів на письмі (ділове листування, оформлення спеціалізованої документації, статті, реферати, тощо); робота з іншомовними джерелами загально-побутового та професійно-виробничого характеру за результатом скласти реферат або анотацію до прочитаного тексту зі спеціальності; участь в бесідах англійською мовою в обсязі тематики, передбаченої програмою.

4. Пререквізити. Дисципліна в ЗЗСО «Англійська мова».

5.

5.1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК-1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК-5	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-8	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
СК-1	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації.

5.2. Результати навчання

Індекс у матриці ОПП	Результати навчання
ПР-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати:** фонетичний, лексичний та граматичний аспекти мовлення:

- *фонетичний аспект мовлення:* фонема та її артикуляційно-акустичні характеристики; основні модифікації звуків у потоці мовлення; фонетичну організацію слів (складу, словесного наголосу); інтонацію та її основні компоненти (мелодіку, ритм, паузацію, наголос, темп, гучність і тембр); транскрипцію чи інші умовні символи (в залежності від ІМ) та графічні можливості відображення інтонації;
- *лексичний аспект мовлення:* усну і письмову форми слова; їхню семантику (денотативне і конотативне значення); відносну цінність слова або його здатність мати антоніми, синоніми, омоніми, пароніми, стилістичну і соціокультурну забарвленість; синтаксичну і лексичну сполучувальні цінності слова; правила словотвору (складання слів, конверсії тощо); типи словників; основні поняття, пов'язані зі структурою слова: (корінь, префікс, суфікс); схожість та/або розбіжність у лексичних системах рідної та іноземної мов;
- *граматичний аспект мовлення:* правила лінгвістичної граматики, пристосовані для навчання іноземної мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **вміти:** ефективно комунікувати та представляти складну комплексну інформацію, в залежності від поставлених задач, у стислій чи розгорнутій формі усно та письмово; здійснювати усне спілкування в типових ситуаціях навчально-трудова, побутової і культурної сфер спілкування; розуміти на слух основний зміст нескладних автентичних текстів; читати і розуміти нескладні тексти різних жанрів та видів з різним ступенем розуміння їхнього змісту (читання з розумінням основного змісту; читання з повним розумінням змісту); зафіксувати і передати письмово необхідну інформацію, формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання. Програма передбачає, що фахово зорієнтоване заняття з англійської мови – це насамперед мовне заняття, професійно орієнтований зміст якого зростає поступово від першого до останнього семестру. Для цього враховано, що професійно та фахово орієнтована наповненість навчальних матеріалів з англійської мови відповідає рівню **A2 - B1**.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (англійська) / Second foreign language (English)»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	90	2	-	44	-	-	46	-	Залік: 8
Заочна	4	8	3	90	2	-	10	-	-	80	-	Залік: 8

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	п	Лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми практичних занять	Змістовий модуль 1 Комунікативний аспект: Життя і робота. Відпочинок. Професійно орієнтований аспект: Моя майбутня професія.											
Тема 1. Вільний час і стосунки	8		4			4	11		1			10
Тема 2. Робота в компанії. Ризики на роботі. Види професій.	8		4			4	11		1			10
Тема 3. Відпочинок у мегаполісі . Місця відпочинку	14		6			8	11		1			10
Тема 4. Моя майбутня професія вчителя.	14		6			8	11		1			10
Модульна контрольна робота	2		2									
Разом за ЗМ1	46		22			24	44		4			40
Теми практичних занять	Змістовий модуль 2. Комунікативний аспект: Великі люди. Подорожі. Фітнес. Професійно орієнтований аспект: Обов'язки та навички вчителя початкових класів. Завдання початкової школи в системі освіти.											
Тема 1. Приховані таланти. Освіта. Винаходи.	7		4			3	12		2			10
Тема 2. Види подорожі. Речі для подорожі. Туризм.	7		4			3	12		2			10
Тема 3. Здоров'я. Їжа. Хвороби.	14		6			8	11		1			10
Тема 4. Обов'язки та навички вчителя початкових класів. Завдання початкової школи в системі освіти.	14		6			8	11		1			10
Модульна контрольна робота	2		2									
Разом за ЗМ2	44		22			22	46		6			40
Усього за весь цикл	90						90		10			80

6.3. Тематика практичних завдань

1	Допоміжні дієслова. Вільний час.	2 год.
---	----------------------------------	--------

2	Минулий неозначений час. Стосунки. Ведення діалогу. Розмова про день та стосунки	2 год.
3	Теперішній неозначений та тривалий часи. Робота в компанії. Прислівники частотності в тепер. часах.	2 год.
4-5	Ризики на роботі. Дієслово like / dislike. Види професій.	4 год
6	Тепер. тривалий та be going to для майб. часу. Відпочинок у мегаполісі Запитання без допоміжних дієслів.	4 год.
7	Складні іменники. Місця відпочинку. Дієслово can. Дзвінок по телефону.	2 год.
8	Прислівники частотності. Питання в теперішньому часі. Моя майбутня професія вчителя.	4 год.
9	Розвиток усного мовлення на тему «Моя майбутня професія	2 год.
10	Теперішній доконаний час. Прислівники перф. часу. Приховані таланти.	4 год
11	Модальні дієслова can, have to, must. Освіта. While, before, after. by+ing Винаходи	2 год.
12	Речення умови 3 типу. Види подорожі. Дієслова. Речі для подорожі.	2 год.
13	Запитання про напрямок і дорогу. Непрямі запитання Туризм.	2 год.
14	For, since, ever, never. Здоров'я.	2 год.
15	May, might, will. Їжа. Слова, що звучать і пишуться по-різному. Хвороби.	2 год.
16	Числівники. Наказові речення. Обов'язки та навички вчителя початкових класів. Завдання початкової школи в системі освіти.	4 год
17	Розвиток усного мовлення на тему «Обов'язки та навички вчителя початкових класів. Завдання початкової школи в системі освіти.»	2 год.

6.4. Самостійна робота

№	Назва теми	год.
1	Виконання граматичних завдань з теми «Допоміжні дієслова». Написання есе з теми «Вільний час». Виконання граматичних завдань з теми «Минулий неозначений час». Презентація на тему «Стосунки».	5
2	Виконання граматичних завдань з тем «Теперішній неозначений та тривалий часи». Робота в компанії. Виконання граматичних завдань з теми «Прислівники частотності в тепер. часах.» Читання текстів з теми «Ризики на роботі». Виконання граматичних завдань з теми «Дієслово like / dislike. Види професій.»	5
3	Виконання граматичних завдань з теми «Тепер. тривалий та be going to для майб. часу». Презентація на тему «Відпочинок у мегаполісі». Виконання граматичних завдань з тем «Запитання без допоміжних дієслів. Складні іменники.» Місця відпочинку. Виконання граматичних завдань з теми «Дієслово can». Драматизація діалогу «Дзвінок по телефону.»	6
4	Виконання граматичних завдань з тем «Прислівники частотності.» «Питання в теперішньому часі.» Написання есе на тему «Моя майбутня професія вчителя.»	6
5	Виконання лексико-граматичних завдань на теми: «Теперішній доконаний час.» «Прислівники перф. часу.» Написання есе з теми «Приховані таланти». «Модальні дієслова can, have to, must.» Освіта. «While, before, after. by+ing». Презентація на тему «Винаходи»	6
6	Виконання лексико-граматичних завдань: «Речення умови 3 типу». Опрацювання текстів на теми «Види подорожі». «Речі для подорожі.» Запитання про напрямок і дорогу. Непрямі запитання Туризм.	6

7	Виконання граматичних завдань на теми: «For, since, ever, never.» «May, might, will.» Написання есе з теми «Здоров'я». Їжа. Слова, що звучать і пишуться по-різному. Хвороби.	6
8	Виконання лексико-граматичних завдань на теми: Числівники. Наказові речення. Читання текстів на тему «Обов'язки та навички вчителя початкових класів. Завдання початкової школи в системі освіти.»	6

Самостійна робота пошукового характеру передбачає розв'язання проблемних завдань, аргументування та узагальнення; інтерактивні методи (опрацювання дискусійних питань), метод вправ, методи стимулювання та мотивації навчання (дискусії, обговорення, аналіз конкретних ситуацій).

Критерії оцінювання рефератів та доповідей

Оцінювання реферату відбувається з урахуванням трьох параметрів: 1) обсяг; 2) якість написання; 3) якість виголошеної на його основі доповіді.

Оцінка „відмінно” ставиться за реферат, який має обсяг 10 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яку в ньому розглянуто, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії; виголошення доповіді відповідає всім правилам риторики.

Оцінка „добре” ставиться за реферат, який має обсяг до 8-10 сторінок; тема реферату викладена доволі повно, але є певні недоліки у логічному ланцюжку викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки; виголошення доповіді відповідає всім правилам риторики, але може мати поодинокі огріхи (неправильне наголошування, або темп мовлення, або часом невідповідне інтонуювання тощо).

Оцінка „задовільно” ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Критерії оцінювання есе

Мета написання есе полягає в перевірці успішності засвоєння здобувачами вищої освіти проблем та категоріального апарату ділового спілкування, уміння використовувати отримані теоретичні знання для критичного аналізу мовних явищ і процесів, що відбуваються в суспільстві.

В есе повинні бути висвітлені наступні питання: теоретичний зміст проблеми з точки зору різних підходів; соціальний зміст проблеми, що пояснює посилену увагу до неї в сучасному освітянському просторі, або, навпаки, відсутність такої уваги; перспективи вирішення проблеми.

Оцінка „відмінно” ставиться за есе, у якому проблему розглянуто різнобічно, послідовно, критично.

Оцінка „добре” ставиться за есе, у якому проблему розглянуто різнобічно, послідовно, критично, але допущено певні помилки або неточності під час критичного аналізу.

Оцінка „задовільно” ставиться за есе, у якому проблема розглянута поверхово.

Критерії оцінювання презентацій

Оцінювання презентації за наслідками її створення та представлення (виступу).

Оцінка „відмінно” ставиться за презентацію, яка відповідає змісту темі дослідження; хід дослідження представлений чітко, структуровано і логічно; тему розкрито повно й різнобічно; дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи й орфографічного стандарту; наявні електронний (на зовнішньому носіїві CD-RW або DVD-RW) та роздрукований кольоровий роздавальний матеріал презентації.

Оцінка „добре” виставляється за наявності незначних недоліків у виконанні презентації та її оформленні.

Оцінка „задовільно” виставляється за наявності суттєвих недоліків у виконанні презентації, окремих недоліків у її оформленні.

Оцінка „незадовільно” виставляється через повну невідповідність вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

7. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна відповідь здобувачів вищої освіти, письмова робота (тестування, есе, анотація, твір, речення на переклад), виконання завдань в електронному курсі на платформі Moodle та ін. Формою підсумкового контролю є залік (8 семестр).

Поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірити рівень підготовленості здобувача вищої освіти, а також контролювати результати самостійної роботи здобувачів вищої освіти та рівень виконання індивідуальних завдань (написання та виголошення рефератів, підготовка презентацій). Передбачено такі форми і методи поточного контролю:

- опитування на практичних заняттях для перевірки результатів опрацювання лекційного матеріалу;
- перевірка самостійної роботи;
- проведення індивідуальних консультацій як для окремих здобувачів вищої освіти, так і груп здобувачів вищої освіти;

Оцінюючи знання здобувачів вищої освіти під час практичних занять, викладач послуговується такими критеріями:

- рівень розуміння, ступінь засвоєння теоретичних понять та фактичного матеріалу;
- обізнаність з основною та додатковою літературою до теми;
- уміння логічно, послідовно викладати матеріал;
- уміння узагальнювати інформацію під час виступів в аудиторії;
- загальна грамотність, логічність і чіткість відповіді.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні роботи; лексико-граматичні тести; проекти (індивідуальні та командні проекти); есе; презентації результатів виконаних завдань; тощо.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти **підсумкового оцінювання** є досягнення ним мінімального порогу рівня оцінки за кожним запланованим результатом навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової шкали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачеві вищої освіти за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час заліку. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність здобувача вищої освіти на заняттях, активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Оцінку „**A**” (зараховано) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання, за повне (90-100 балів) володіння програмовим матеріалом курсу.

Оцінку „**B**” (зараховано) отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв навчально-програмовий матеріал у достатньому обсязі (80–89 балів), успішно виконав передбачені програмою завдання, засвідчив систематичний характер знань із дисципліни, але при конкретному аналізі допускає незначні неточності.

Оцінку „**C**” (зараховано) ставимо за порівняно повне і загалом правильне висвітлення здобувачем вищої освіти основних питань курсу (70–79 балів), знання та вміння викласти тему, однак у відповідях здобувачів вищої освіти допускає окремі похибки і неточності, які не впливають на загальну стрункість знань і свідчать про розуміння здобувачем вищої освіти матеріалу курсу.

Оцінки „**D**” (зараховано) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі (60-69 балів), необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, однак допускає у відповідях поодинокі грубі помилки.

Оцінку „**E**” (зараховано) ставиться за відповіді, які хоч і свідчать про деяке знання здобувачем вищої освіти програмового матеріалу (50-59 балів), однак це знання є неповним, поверховим, здобувач вищої освіти не зовсім точно трактує поняття і терміни, допускає неточності при викладі матеріалу; загалом здобувач вищої освіти володіє мінімальними знаннями, які дозволяють у майбутньому виконувати свої фахові функції.

Оцінку „**FX**” (незараховано) заслуговує здобувач вищої освіти, у знаннях якого є прогалини (35-49 балів), який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не володіє науковою термінологією, не зовсім розуміє значення конкретних теоретичних і практичних питань, який, однак, прагне покращити свої знання.

Оцінку „**F**” (незараховано) отримує здобувач вищої освіти, який набрав менше 35 балів, за неправильні або надто приблизні відповіді на поставлені запитання; обсяги практичних навичок такого здобувача вищої освіти недостатні для виконання фахових обов'язків, тобто він не спроможний продовжити навчання чи приступити до професійної діяльності після закінчення вищого навчального закладу без додаткових занять з цієї дисципліни.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Семестр 8										Кількість балів (семестр)	Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												
ЗМ 1					ЗМ 2							
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР			
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	60	40	100

T1, T2 ... T18 – теми змістових модулів.

ЗМ1, ЗМ2 ... ЗМ6 – змістовий модуль

МКР – модульна контрольна робота

9. Рекомендована література

9.1. Базова (основна)

1. A. Clare, J. Wilson. Speakout. Pre Intermediate. Students' Book. Pearson: Longman, 2022. 3d ed. 176 p.
2. A. Clare, J. Wilson. Speakout. Pre Intermediate. Workbook. Pearson: Longman, 2022. 3d ed. 95 p.
3. Гладкоскок Л. Г. English for Future Teachers of Primary School. (Англійська мова для майбутніх вчителів початкової школи) : навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун.-т. 2014. 96 с.
4. Murphy, Raymond Essential Grammar in Use. Cambridge University Press, 2013. 319 p.

9.2. Допоміжна література

1. Evans V., Dooley J. Grammarway 1. “Express Publishing”, 2006. 142 p.
2. Paterson_K. Oxford Grammar for EAP: English grammar and practice for Academic Purposes. Oxford: OUP Oxford, 2013. 288 p

10. Інформаційні ресурси

1. Journal of Primary Education – <https://journal.unnes.ac.id/sju/index.php/jpe>
2. <https://catchenglish.ru/teksty/teksty-nizhe-srednej-slozhnosti/education-in-ukraine.html>
3. <https://www.justlanded.com/english/United-States/USA-Guide/Education/Elementary-and-Secondary-Education>
4. <https://www.ukstudy.com/primary-schools-system-in-the-uk/>
5. <http://www.teacherstrainingmumbai.com/blog/2018/10/29/best-teaching-methods-primary-teaching/>
6. <http://www.cambridgeenglish.org/test-your-english/>
7. <http://www.transparent.com/learn-english/proficiency-test.html>
8. <http://www.ilsenglish.com/quicklinks/test-your-english-level>
9. http://www.englishtag.com/tests/level_test.asp
10. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish>